

# Telegraful Român

Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1858 de Mitropolitul Andreu Șaguna

## Abonamentul:

Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei. — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

## Articole și corespondențe

se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

## Prețul inserțiunilor

un cm.<sup>2</sup> 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

## Abonamentele și inserțiunile

se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

## Omagiu Arhipăstorului

Măine 6 d. c., la praznicul de pomenire al sfântului și marelui ierarh Nicolae din Mira Lichiei, I. P. Sf. Sa Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan își prăznuiește ziua numelui.

Și-o prăznuiește discret și demn, ca'n fiecare din anii de cumpănă ai războiului actual. Măna Sa darnică în milostivire, față de cei loviți de soartă, a deșertat de astă dată prinoasele iubirii Sale paterne la colecta pentru ajutorarea fraților noștri din Moldova și Ardeal.

Conștiinți de eminentele servicii pe cari le aduce Inaltul nostru Chiriarh Bisericii și Neamului, clerul și poporul dreptcredincios de dincoace de munți — mândri de-al ști în fruntea lor — îi fac Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae al Ardealului urarea pornită din prea plinul inimilor lor recunoscătoare și devotate:

Intru mulți, fericiți ani, Stăpâne!



## Cerem răspunderea morală A SCRISULUI

Sunt unii oameni care nu înțeleg sensul înalt al cuvântului libertate. Oamenii care nu-și dau seama că privilegiul libertății, acordat de Dumnezeu numai creaturii sale celei mai înalte, omului, îl obligă pe acesta la o serie de înalte îndatoriri față de sine însuși și față de semenul său. Animalele n'au sentimentul libertății, nici simțul răspunderii și totuși unele legi ale firii îngădesc puțința lor de a vătăma. Omul însă, deși inzestrat cu simțul răspunderii și cu frâna superioară a rațiunii, ajunge uneori să-și exagereze atât de mult simțul libertății în dauna simțului răspunderii, încât își vatămă sie-și sau semenului său înfinit mai mult decât pot izbuti animalele.

Un astfel de raționament se poaterivește cred foarte bine celor care își îngăduie să se folosească de libertatea scrisului pentru a otrăvi sufletul semenilor lor prin publicații de „satiră” și „umor” în aparență cu totul nevătămătoare.

Înțelegem, în niște vremuri ca ale noastre, când grijile sapă șan-

țuri adânci pe fruntea fiecăruia dintre noi, o glumă frumoasă, un spirit fin, o anecdotă plină de haz îți luminează o clipă sufletul, te face să mai uiți de necazuri. Gluma frumoasă poate apoi să fie și instructivă, poate să aibă un miez de adevăr. Satira bine ticluită biciuește sub formă hazlie moravuri care trebuie să dispară. În satiră și umor și-au dat măsura chiar genii ale lumii. La noi e suficient să amintim pe Grigore Alexandrescu și Caragiale. Dar ce se întâmplă în revistele umoristice românești apărute în ultima vreme și în rubricile cu „hazuri” ale unor ziare, nu aduce cu nimic a geniu, nici măcar a satiră sau umor, ci este pur și simplu pornografie și lipsă de responsabilitate morală.

Răsfoind din curiozitate publicațiile de felul acesta, ca să-mi dau seama cu ce-și hrănesc sufletul cititorii, prima întrebare care mi-a răsărit în minte a fost aceasta: Oare indivizii care își îngăduie să reverse atâta murdărie sufletească în scrisul lor, n'au cumva familie, n'au copii, n'au rude? Ce idee își fac ei despre

## POESIE

### Neamul nostru

de I. D. PIETRARI

Noi n'am răsbît prin lacrimi ș'amăgiri,  
Am luat de piept furtunile cu dreapta,  
Sub cer senin grăiam cu mănăstiri,  
Și în războaie-am dovedit eu fapta...  
De când sânt ape, cer, pământ, lumină,  
Au fost pe lume și senin, și nori,  
Dar n'am văzut neam scos din rădăcină  
De pași venetici sau de călători.

prezentul și viitorul familiei și copiilor lor, dacă le pun sub ochi astfel de pagini scabroase, în care nu există idee înaltă să nu fie înjosită, nu există simțire aleasă să nu fie terfelită și nu există năzuință generoasă să nu fie batjocorită?

Și aceasta pentru ce? Pentru ca publicația umoristică să se vîndă, să renteze, să fie căutată cu înfrigurare de tineretul dornic să afle în deosebi toate tainele vieții sexuale și — de ce nu? — toate tainele desfrăului. Acești cititori statornici ai publicațiilor umoristice — copiii și tineretul — nu știu să facă deosebirea între glumă și realitate și încep să privească lumea prin prisma celor care și-au pierdut frumoasele nopți ale tinereții în speluncile din Montmartre și din alte cartiere faimoase ale Parisului.

Și e curios cum în toate țările din lume, chiar și în cele mai generoase în libertăți, se pedepsește cel care fură bunuri mărunte: o pâine, o pasăre, un instrument de lucru sau proprietatea literară a unei poezii și nu se pedepsește cel care fură un bun de cel mai mare preț, cum este acela al curățeniei sufletești? De ce își inchipuie unii oameni că o poezie porcoasă poate trece prin sufletul unui tânăr sau chiar al unui vârstnic fără să lase vreo urmă? Nu ne învață psihologia modernă că suntem aceea ce trăim sufletește în fiecare clipă?

Și apoi, când Biserica, școala și toate celelalte instituții cu caracter educativ și moralizator își dau atâta osteneală pentru a zidi sufletește un popor, cum se poate îngădui un astfel de atentat la viața morală a poporului, cu atât mai grav, cu cât se strecoară pe neobservate, ca otrava pusă în zaharicale?

În fine, când întreaga atenție a țării se îndreaptă spre epurarea aparatului de stat și a întregii vieți politice și sociale, nu ar fi oare bine venită și o epurare, o desinfectare a redacțiilor aceluia de unde se revarsă asupra poporului atâta murdărie sufletească, sub forma benignă a satirei și umorului?

Emilian Vasilescu

## Dela Palat

București 5 — Mareșalul Curții Regale face cunoscut că ieri Majestatea Sa Regele a avut invitați la dejun pe ofițerii americani din Comisiunea pentru aplicarea armistițiului.

## ȘTIRI INTERNE

— Pregătirile pentru alegerile administrative în capitală sunt pe sfârșite. Ministrul Afacerilor interne a dat ultimele dispoziții în acest sens.

— Dl Colonel Nicolae Bucur, prefectul poliției Capitalei, a demisionat din motive de sănătate.

— Pe lângă Ministerul Lucrărilor publice a luat ființă un comisariat general al refacerii.

Măine, 6 Decembrie, fiind prăznuirea sf. Ierarh Nicolae, ZIARUL NOSTRU NU APARE.

## „Lumea e mai tare decât Germania”

New-York 5 — În emisiunea sa pentru Germania, postul de radio New-York a pronunțat acest adevăr, accentuând că nemților, dat fiind raportul de forțe angajate în război, nu le mai rămâne altceva de făcut, decât să capituleze.

## CETĂȚENII

Satisfaceți-vă datoria de a Vă înscrie în listele de membri ai comunei Sibiu până la 7 Decembrie inclusiv.

## Și copiii de 15 ani...

Heinrich Himler a dat recent un decret în temeiul căruia până și copiii de 15 ani vor fi chemați sub arme.

## Răscumpărare

Inalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul nostru Nicolae și-a răscumpărat felicitările de ziua numelui, dăruind suma de 20.000 Lei la colecta pentru Ardeal și Moldova.

Îndătinata recepție din anii trecuți nu va avea loc la Sf. Nicolae nici de astă dată.

### Invățătura zilei

Nimeni să nu caute numai de ale sale, ci fiecare să caute și de ale altuia.

Filipeni 2, 4

### CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuiește:

Mercuri 6 Dec. — (†) Păr. Nicolae  
Joi 7 Dec. — (†) Păr. Ambrosie

## Serviciu religios

În catedrala mitropolitană din Sibiu

4. Miercuri în 6 Decembrie 1944, la Sfântul Nicolae, servește: I. P. Cuv. Arhimandrit Teodor Scorobet, cons. Dr. Andrei Gălea, Emilian Cioran, Ieronim Grovu, Aurel Nanu, Gheorghe Secaș și prot. Mihail Neagu; diaconii: Ioan Circov și Alexandra Popa. — Predică: cons. Aurel Nanu. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4 preotul Ioan Albu, dela parohia Sbiu-Iosefin.

### TEATRALE

Cu toate greutățile timpului prin care trecem, o parte din actorii teatrului Muncitoresc dela Sibiu caută ca să aline suferințele răniților noștri și în același timp să ajute cum pot instituțiile de binefacere. Așa în 6 Dec., ziua sf. Nicolae, trupa va pieca spre centrul românismului, Alba-Iulia, unde va da două spectacole, primul la ora 10 dimineața pentru răniți, iar după masă la ora 4 în folosul Crucii Roșii.

Din distribuție fac parte: Mircea Axente, P. Sireteanu, D-ra Culca, St. Dobrin și alții.

## De ce le trebuie Ardealul?

Intr'un organ de informații și luptă socialistă citim următoarele:

Revendicările maghiare asupra Ardealului, neconținute, presupun un întreg joc de interese economice. Posesorii de întinderi impresionante, exploatare pe care opera producției nu-i costă mai nimic, având deci un câștig net integral, sânt factori cari determină revendicări și incidente neconținute. Cedarea Ardealului este pentru ei cedarea proprietăților particulare. Revendicările maghiare asupra Transilvaniei au un mobil mercantil, și nu unul sentimental patriotic. Victoria împotriva Budapestei va avea de împlinit, afară de obiectivul militar, și dezideratul european: alungarea marilor latifundiași și instaurarea unui regim democratic și pașnic, într'un cuvânt, înțelegător al marilor probleme sociale și omenești.

[Semnele vremii arată, că se apropie ceasul care va pune crucea pe groapa Ungariei feudale].

## Eisenhower vorbește

Londra 5 — Generalisimul aliat Dwight D. Eisenhower a vorbit la radio Luxemburg. Dsa a declarat că Guvernul militar aliat va guvernă în Germania cu strictețe și dreptate, luptând împotriva nazismului și a militarismului german.

## Declarațiile dlui Stettinius

New York 5 — Înainte cu trei zile, când a luat conducerea Departamentului de Stat, noul ministru de externe al USA dl Eduard Stettinius a afirmat încă odată voința Statelor Unite ale Americii de-a lupta din toate puterile pentru o pace dreaptă și durabilă și de-a nu se amesteca în afacerile interne ale țărilor eliberate.

## Aniversare

La universitatea din Leningrad s'a deschis o sesiune consacrată celei a 125-a aniversare a întemeierii universității. Numeroși invitați, academicieni, profesori, din URSS participă la lucrările sesiunii. Se vor citi rapoarte științifice despre rolul glorios al universității din Leningrad în dezvoltarea științei.

## O declarație importantă

Washington 5 — Generalul Georges Marshal, șeful Marelui Stat Major al Armatei americane, a declarat că în perioada de după război USA va întreține o puternică armată permanentă, a cărei menire va fi conservarea și apărarea păcii împotriva oricui.

## Recepție în onoarea dlui A. I. Vâșinski

București 5 — Asociația pentru strângerea legăturilor dintre România și URSS a dat ieri o recepție în onoarea dlui Andrei Iannuarevici Vâșinski, primul comisar-adjunct al Comisariatului poporului URSS pentru afacerile externe. Au participat membrii guvernului și alte înalte personalități.

În cuvântările rostite cu acel prilej, dl ministru Vâșinski și dl Prof. univ. Dr. I. Parhon, președintele Asociației româno-ruse, au insistat asupra necesității de-a desăvârși apropierea dintre cele două țări vecine și aliate.

## Pierderi...

Rabinul-șef și președintele comunității evrești din Grecia, în cursul unor declarații făcute presei în legătură cu persecuțiile naziste, a spus că din 90.000 de evrei, câți se aflau în Grecia înainte de război, au rămas astăzi 8000. Toți ceilalți au fost trimiși în Polonia la muncă silnică, au murit pe urma persecuțiilor, sau au fost împușcați.

Orașul Atena, a adăugat el, a pierdut numai 20 la sută din numărul total al populației evrești, dar alte orașe au pierdut chiar 80 la sută. În insulele Creta și Rhodos nu a rămas nici măcar un singur evreu.

## SITUAȚIA FRONTURILOR

**Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în ziua de 4 Decembrie 1944:**

**În Ungaria de Nord-Est trupele române și trupele sovietice au realizat noi câștiguri de teren pe valea Hernadului și au făcut prizonieri.**

**La Nord-Vest de Tokay trupele noastre de cavalerie au stabilit un cap de pod la Nord de râul Bodrog.**

**În munții Bük noui poziții au fost cucerite.**

**La Est de Budapesta, activitate de luptă locală.**

### Frontul din Răsărit

București 5 — Trupele marelui Malinovski, operând în așa numita Ungarie de sus, dau lupte violente în zona Miskolcz. Râul Hernád a fost trecut. Se mai anunță că au fost ocupate încă alte 100 localități în Ungaria. În Sudul Ungariei, s'au înregistrat progrese însemnate.

## Vizita Generalului De Gaulle

New-York 5 — Comentând vizita Generalului de Gaulle la Moscova, ziarul „New-York Herald Tribune” scrie că ea este cea mai evidentă mărturie despre intrarea Franței în rândul marilor puteri ale lumii: Marea Britanie, USA, URSS și Republica chineză.

Moscova 5 — După întrevederea cu Mareșalul Stalin, care a avut loc îndată după sosirea sa în capitala URSS și a durat trei ore, Generalul de Gaulle și-a rezervat zilele de 4 și 5 l. c. pentru recepțiile oficiale.

Dsa a dat un dejun la Ambasada Franței, a participat la un dîneu la Ministerul de externe al URSS și a vizitat cu dl Molotov și suita orașul Moscova, admirând îndeosebi metropolul construit în anii premergători războiului.

La una din recepții au participat și piloți francezi din grupul de vânătoare „Normandia”, care luptă în Prusia Orientală. Se crede că Generalul De Gaulle va vizita acest sector al frontului răsăritean, pentru a-i vedea pe aviatorii francezi cari luptă acolo contra sburătorilor germani.

## „Cămășile negre” dezertează

Londra 5 — Nemții au aruncat în luptele de pe frontul din Italia de Nord, în ultimul timp, cinci batalioane de fasciști italieni.

„Dar „cămășile negre” au dezertat în masă în rândurile aliate.

## Când se retrag...

Un ziar finlandez arată că, în retragerea lor, nemții au distrus peste zece mii de clădiri, cum și numeroase sate din Finlanda.

### Frontul din Apus

Londra 5 — În luptele violente din Bazinul Saar au fost aruncate trei divizii proaspete aliate care au înaintat 4 km., aflându-se acum numai la 10 km. de Saarebrücken, orașul cel mai important din această regiune. Americanii au cucerit câteva înălțimi importante din punct de vedere strategic și bat de acolo cu tunurile orașul Saarebrücken.

În Olanda se dau lupte violente la Blenck, suburbie a orașului Venlo. Germanii rezistă aici cu înverșunare.

În Italia se dau lupte în împrejurimile din Sud-Vestul Ravenei și între râurile Montone și Lamone.

### Activitatea aeriană

Londra 5 — Peste 1200 avioane de bombardament, escortate de 1000 avioane de luptă, au atacat obiective în Germania la Kassel, Maienza și alte localități, fără să întâmpine vreo rezistență.

În Pacific, aviația americană a atacat un convoi japonez, scufundând 20 vase, între care un crucișetor și un distrugător.

## Situația

Grupul E. A. M. al lui Zevgos continuă atitudinea sa de nesupunere. Pe străzile Atenei se dau lupte, fapt care a determinat comandamentul britanic să organizeze patrulări de tancuri.

## Bombe peste Germania

New-York 5 — S'a anunțat oficial că în cursul lunii Noemvrie a. c., bombardierele americane au lansat asupra Germaniei 40.000 tone explozibil, iar britanicii 53.000 tone.

## Maidanek

Moscova 5 — Tribunalul din Lublin a condamnat la moarte prin ștreang pe cinci dintre călăii germani activi în „lagărul morții” dela Maidanek.

## Patrioții jugoslavi

Belgrad 5 — Trupe de patrioți jugoslavi din armata Mareșalului Tito au pătruns prin lupte pe teritoriul austriac.

## Tokio bombardat în serie

New-York 5 — Dela Cartierul general aliat din Pacific se anunță să superfortărețele americane au bombardat a patra oară capitala Japoniei în ultimele șase zile.

## Ofrandele

Ministerul educației naționale anunță direcțiunea școalelor primare să primească ofrandele colectate pentru ajutorarea Ardealului și Moldovei. Ele vor fi păstrate până la ridicarea lor de către împunerniciții Crucii Roșii.